

Karl Gutzkow: Uriel Acosta

- tragédie, napsáno 1846
- inspirováno životem portugalského filosofa Uriela da Acosty, odehrává se v Amsterdamu r. 1640 v židovské obci
- psáno veršem (blankvers)
- rozděleno do pěti dějství
 - v prvním dějství představen základní problém (tj. Acosta napsal knihu proti věrouce)
 - druhé a třetí dějství – rozvíjení problému, detailnější vztahy mezi postavami
 - čtvrté dějství – vyvrcholení (souzení Acosty)
 - páté dějství – dohra, následky
- **Karl Gutzkow (1811-1878)**
 - německý spisovatel, dramatik, novinář
 - součástí literárního hnutí Mladé Německo spolu s Heinrichem Heinem či Heinrichem Laubem → podporují demokratické hnutí v roce 1848
 - snaha o zlepšení pohledu na judaismus (mj. právě *Uriel Acosta*)
 - od r. 1847 dramaturgem v Drážďanech
- Hlavní postavy
 - Uriel Acosta – filosof
 - Manasseh Vanderstraten – bohatý kupec
 - Judith – jeho dcera
 - Ben Jochai – má si brát Judithu
 - De Silva – doktor, Judithin strýc
- První dějství – u De Silvy doma
 - Ben Jochai se vrací do Amsterdamu → navštěvuje De Silvu, podezřívá Acostu, že miluje Judith
 - De Silva vyjevuje, že a) Acosta napsal knihu neshodující se s židovskou věroukou a má být souzen, a za b) Acosta byl v dětství pokřtěn a je tudíž křesťan
- Druhé dějství – v Manassehově vile
 - setkání u Manessaha doma, pozvaní jsou Acosta, Ben Jochai i De Silva

- Judith se setkává s Acostou → vyznávají si lásku x vidí je Ben Jochai
- Ben Jochai Acostu veřejně obviňuje z příslušnosti ke křesťanství x Acosta se obhajuje, byl pokřtěn během Inkvizice, později konvertoval zpět k judaismu
- Acosta obviněn ze smýšlení odporujícího věrouce x veřejně se ho zastává Judith a odhaluje svou lásku
- Dějství třetí – v Manessahově domě v Amsterdamu
 - v domě společně Manessah, Judith a Acosta – Acosta váhá, zda má odvolat svou knihu (čímž mu bude umožněn návrat do obce a sňatek s Judith) nebo si za knihu stát za cenu exkomunikace
 - jeho rozhodování ovlivní příchod matky a bratrů → jejich obchody byly zastaveny kvůli Acostově postavení, chtějí emigrovat → Acosta se rozhodne knihu odvolat
- Dějství čtvrté – v synagoze
 - Acosta činí pokání, později se dozvídá, že jeho matka zemřela a Judith je ochotná vzít si Ben Jochaie → Acostovo zapření knihy postrádá nyní smysl
- Dějství páté – v Menassehově vile
 - svatba Judith a Ben Jochaie – Judith si Ben Jochaie vzala, aby Acostovi umožnila naprostou svobodu v rozhodnutí
 - záhy po svatbě páchá Judith sebevraždu